

Úkol 21. 2. 2023

∞ **Funkce, operátory a lineární algebra, 2. díl**

Příklad 1

V tomto příkladu je možné použít trik přičtu a odečtu to samé.

1.1 Uvažujme obecné operátory $\hat{A}$ a $\hat{B}$, pro které platí $[\hat{A}, \hat{B}] = 1$. Čemu je roven výraz $[\hat{A}, \hat{B}^2]$? Postupujte tak, že komutátor rozepíšete na $\hat{A}\hat{B}^2 - \hat{B}^2\hat{A}$ a přičtete a odečtete člen, který umožní přepsat výraz s pomocí $[\hat{A}, \hat{B}]$

Příklad 2 Často také narazíme na součet operátorů v komutátoru, jako v následujícím případě.

2.1 Uvažujme operátory $\hat{A}$, $\hat{B}$ a $\hat{C}$, čemu je rovno $[\hat{A} + \hat{B}, \hat{C}]$? Pouze rozepište komutátor a upravte. Výsledkem by měly být dva komutátory. Operátory jsou obecné, žádný komutátor neznáme.

Příklad 3 Nyní uvažujme $\hat{A} = \hat{x}$, $\hat{B} = \frac{\hat{d}}{dx}$ a $\hat{C} = \hat{x}^2$.

3.1 Ve výrazu $[\hat{A} + \hat{B}, \hat{C}]$ dosadte za operátory, komutátor rozepište a proveďte akci na testovací funkci $f(x) = x$.

3.2 Nyní opět za operátory dosadte a komutátor rozepište, ale vzniklý výraz upravte pomocí $\frac{\hat{d}}{dx}\hat{x} = \hat{x}\frac{\hat{d}}{dx} + 1$ tak, aby se všechny odmocniny dostaly napravo. Vzniklý operátor použijte na $f(x) = x$ a ověřte shodu s předešlým případem.